

Polski

Wskazówki bezpieczeństwa

Ogólne wskazówki bezpieczeństwa dotyczące pracy z elektronarzędziami

⚠️ OSTRZEŻENIE Należy zapoznać się ze wszystkimi ostrzeżeniami i wskazówkami dotyczącymi bezpieczeństwa użytkowania oraz ilustracjami i danymi technicznymi, dostarczonymi wraz z niniejszym elektronarzędziem. Nieprzestrzeganie poniższych wskázówek może stać się przyczyną porażenia prądem elektrycznym, pożaru i/lub poważnych obrażeń ciała.

Należy zachować wszystkie przepisy i wskazówki bezpieczeństwa dla dalszego zastosowania.

Pojęcie "elektronarzędzie" odnosi się do elektronarzędzi zasilanych energią elektryczną z sieci (z przewodem zasilającym) i do elektronarzędzi zasilanych akumulatorami (bez przewodu zasilającego).

Bezpieczeństwo w miejscu pracy

- ▶ **Miejsce pracy należy utrzymywać w czystości i zapewnić dobre oświetlenie.** Nieporządek i brak właściwego oświetlenia sprzyjają wypadkom.
- ▶ **Elektronarzędzi nie należy używać w środowiskach zagrożonym wybuchem, np. w pobliżu łatwopalnych cieczy, gazów lub pyłów.** Podczas pracy elektronarzędziem wytwarzają się iskry, które mogą spowodować zapłon pyłów lub oparów.
- ▶ **Podczas użytkowania urządzenia należy zwrócić uwagę na to, aby dzieci i inne osoby postronne znajdowały się w bezpiecznej odległości.** Czynniki rozpraszające mogą spowodować utratę panowania nad elektronarzędziem.

Bezpieczeństwo elektryczne

- ▶ **Wtyczki elektronarzędzi muszą pasować do gniazd. Nie wolno w żadnej sytuacji i w żaden sposób modyfikować wtyczek. Podczas pracy elektronarzędziami z uziemieniem ochronnym nie wolno stosować żadnych wtyków adaptacyjnych.** Oryginalne wtyczki i pasujące do nich gniazda sieciowe zmniejszają ryzyko porażenia prądem.
- ▶ **Należy unikać kontaktu z uziemionymi elementami lub zwartymi z masą, takimi jak rury, grzejniki, kuchenki i lodówki.** Uziemienie ciała zwiększa ryzyko porażenia prądem elektrycznym.
- ▶ **Elektronarzędzi nie wolno narażać na kontakt z deszczem ani wilgocią.** Przedostanie się wody do wnętrza obudowy zwiększa ryzyko porażenia prądem elektrycznym.
- ▶ **Nie używać przewodu zasilającego do innych celów. Nie wolno używać przewodu do przenoszenia ani przesuwania elektronarzędzia; nie wolno też wyjmować wtyczki z gniazda, pociągając za przewód. Przewód należy chronić przed wysokimi temperaturami, należy**

go trzymać z dala od oleju, ostrych krawędzi i ruchomych części urządzenia. Uszkodzone lub splątane przewody zwiększają ryzyko porażenia prądem elektrycznym.

- ▶ **Używając elektronarzędzia na świeżym powietrzu, należy upewnić się, że przedłużacz jest przeznaczony do pracy na zewnątrz.** Użycie przedłużacza przeznaczonego do pracy na zewnątrz zmniejsza ryzyko porażenia prądem elektrycznym.

- ▶ **Jeżeli nie ma innej możliwości, niż użycie elektronarzędzia w wilgotnym otoczeniu, należy podłączyć je do źródła zasilania wyposażonego w wyłącznik ochronny różnicowoprądowy.** Zastosowanie wyłącznika ochronnego różnicowoprądowego zmniejsza ryzyko porażenia prądem elektrycznym.

Bezpieczeństwo osób

- ▶ **Podczas pracy z elektronarzędziem należy zachować czujność, każdą czynność wykonywać ostrożnie i z rozwagą. Nie przystępować do pracy elektronarzędziem w stanie zmęczenia lub będąc pod wpływem narkotyków, alkoholu lub leków.** Chwila nieuwagi podczas pracy może grozić bardzo poważnymi obrażeniami ciała.

- ▶ **Stosować środki ochrony osobistej. Należy zawsze nosić okulary ochronne.** Środki ochrony osobistej, np. maska przeciwpyłowa, antypoślizgowe obuwie, kask

ochronny czy ochraniacze na uszy, w określonych warunkach pracy obniżają ryzyko obrażeń ciała.

- ▶ **Należy unikać niezamierzonego uruchomienia narzędzia. Przed podłączeniem elektronarzędzia do źródła zasilania i/lub podłączeniem akumulatora, podniesieniem albo transportem urządzenia, należy upewnić się, że włącznik elektronarzędzia znajduje się w pozycji wyłączonej.** Przenoszenie elektronarzędzia z palcem opartym na włączniku/wyłączniku lub włożenie do gniazda sieciowego wtyczki włączonego narzędzia, może stać się przyczyną wypadków.

- ▶ **Przed włączeniem elektronarzędzia należy usunąć wszystkie narzędzia nastawcze i klucze maszynowe.** Narzędzia lub klucze, pozostawione w ruchomych częściach urządzenia, mogą spowodować obrażenia ciała.
- ▶ **Należy unikać nienaturalnych pozycji przy pracy. Należy dbać o stabilną pozycję przy pracy i zachowanie równowagi.** Dzięki temu można będzie łatwiej zapanować nad elektronarzędziem w nieprzewidzianych sytuacjach.
- ▶ **Należy nosić odpowiednią odzież. Nie należy nosić luźnej odzieży ani biżuterii. Włosy i odzież należy trzymać z dala od ruchomych części.** Luźna odzież, biżuteria lub długie włosy mogą zostać pochwycone przez ruchome części.
- ▶ **Jeżeli producent przewidział możliwość podłączenia odkurzacza lub systemu odsysania pyłu, należy upewnić się, że są one podłączone i są prawidłowo stosowane.** Użycie urządzenia odsysającego pył może zmniejszyć zagrożenie zdrowia pyłami.

- ▶ **Nie wolno dopuścić, aby rutyna, nabyta w wyniku częstej pracy elektronarzędziem, zastąpiła ściśle przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.** Brak ostrożności i rozważli pod czas obsługi elektronarzędzia może w ułamku spowodować ciężkie obrażenia.

Obsługa i konserwacja elektronarzędzi

- ▶ **Nie należy przeciążać elektronarzędzia. Należy dobrać odpowiednie elektronarzędzie do wykonywanej czynności.** Odpowiednio dobrane elektronarzędzie wykona pracę lepiej i bezpieczniej, z prędkością, do jakiej jest przystosowane.
- ▶ **Nie należy używać elektronarzędzia z uszkodzonym włącznikiem/wyłącznikiem.** Elektronarzędzie, którym nie można sterować za pomocą włącznika/wyłącznika, stwarza zagrożenie i musi zostać naprawione.
- ▶ **Przed rozpoczęciem jakichkolwiek prac nastawczych, przed wymianą osprzętu lub przed odłożeniem elektronarzędzia należy wyjąć wtyczkę z gniazda sieciowego i/lub usunąć akumulator.** Ten środek ostrożności ogranicza ryzyko niezamierzonego uruchomienia elektronarzędzia.
- ▶ **Nie używane elektronarzędzia należy przechowywać w miejscu niedostępnym dla dzieci. Nie należy udostępniać narzędzia osobom, które nie są z nim obeznane lub nie zapoznały się z niniejszą instrukcją.** Elektronarzędzia w rękach nieprzeszkolonego użytkownika są niebezpieczne.
- ▶ **Elektronarzędzia i osprzęt należy utrzymywać w niezbędnym stanie technicznym. Należy kontrolować, czy ruchome części urządzenia prawidłowo funkcjonują i nie są zablokowane, czy nie doszło do uszkodzenia niektórych części oraz czy nie występują inne okoliczności, które mogą mieć wpływ na prawidłowe działanie elektronarzędzia. Uszkodzone części należy naprawić przed użyciem elektronarzędzia.** Wiele wypadków spowodowanych jest niewłaściwą konserwacją elektronarzędzi.
- ▶ **Należy stale dbać o czystość narzędzi skrawających i regularnie je ostrzyć.** Staranne konserwowanie, ostre narzędzia skrawające rzadziej się blokują i są łatwiejsze w obsłudze.
- ▶ **Elektronarzędzi, osprzętu, narzędzi roboczych itp. należy używać zgodnie z ich instrukcjami oraz uwzględniać warunki i rodzaj wykonywanej pracy.** Wykorzystywanie elektronarzędzi do celów niezgodnych z ich przeznaczeniem jest niebezpieczne.
- ▶ **Uchwyty i powierzchnie chwytowe powinny być zawsze suche, czyste i niezabrudzone olejem ani smarem.** Śliskie uchwyty i powierzchnie chwytowe nie pozwalają na bezpieczne trzymanie narzędzia i kontrolę nad nim w nieoczekiwanych sytuacjach.

Obsługa i konserwacja elektronarzędzi akumulatorowych

- ▶ **Akumulatory należy ładować tylko w ładowarkach o parametrach określonych przez producenta.** W wypadku użycia ładowarki, przystosowanej do ładowania

określonego rodzaju akumulatorów, w sposób niezgodny z przeznaczeniem, istnieje niebezpieczeństwo pożaru.

- ▶ **Elektronarzędzi należy używać wyłącznie z przeznaczonymi do nich akumulatorami.** Użycie innych akumulatorów może stwarzać ryzyko odniesienia obrażeń ciała i zagrożenie pożarem.
- ▶ **Nie używany akumulator należy przechowywać z dala od metalowych elementów, takich jak spinacze, monety, klucze, gwoździe, śruby lub inne małe przedmioty metalowe, które mogłyby spowodować zwarcie biegunów akumulatora.** Zwarcie biegunów akumulatora może skutkować oparzeniem lub wybuchem pożaru.
- ▶ **Przechowywanie lub użytkowanie akumulatora w nieodpowiednich warunkach może spowodować wyciek elektrolitu. Należy unikać kontaktu z elektrolitem, a w razie przypadkowego kontaktu, przepłukać skórę wodą. W wypadku dostania się elektrolitu do oczu, należy dodatkowo zasięgnąć porady lekarza.** Elektrolit wyciekający z akumulatora może spowodować podrażnienie skóry lub oparzenia.
- ▶ **Nie wolno używać uszkodzonych ani modyfikowanych akumulatorów i elektronarzędzi.** Uszkodzone lub modyfikowane akumulatory mogą zachowywać się w sposób nieprzewidywalny, powodując niebezpieczne dla zdrowia skutki (zapłon, eksplozja, obrażenia ciała).
- ▶ **Akumulator należy trzymać z dala od ognia oraz chronić przed ekstremalnymi temperaturami.** Wskutek działania ognia lub temperatury przekraczającej 130 °C akumulator może eksplodować.
- ▶ **Należy stosować się do wszystkich wskazówek dotyczących ładowania. Nie wolno ładować akumulatora lub elektronarzędzia w temperaturze znajdującej się poza zakresem sprecyzowanym w niniejszej instrukcji.** Niezgodne z instrukcją ładowanie lub ładowanie w temperaturze niemieszczącej się w zalecanym zakresie może spowodować uszkodzenie akumulatora oraz zwiększa ryzyko pożaru.

Serwis

- ▶ **Prace serwisowe przy elektronarzędziu mogą być wykonywane wyłącznie przez wykwalifikowany personel i przy użyciu oryginalnych części zamiennych.** W ten sposób zagwarantowana jest bezpieczna eksploatacja elektronarzędzia.
- ▶ **Nie wolno w żadnym wypadku naprawiać uszkodzonego akumulatora.** Naprawy akumulatora można dokonywać wyłącznie u producenta lub w autoryzowanym punkcie serwisowym.

Wskazówki dotyczące bezpieczeństwa pracy z młotami

Wskazówki dotyczące bezpieczeństwa podczas wykonywania wszystkich prac

- ▶ **Stosować środki ochrony słuchu.** Narażenie na hałas może stać się przyczyną utraty słuchu.
- ▶ **Stosować rękawice dodatkową lub rękawice dodatkowe, jeżeli wchodzi w skład wyposażenia elektronarzędzia.**

dzia. Utrata kontroli nad elektronarzędziem może spowodować obrażenia ciała.

- ▶ **Podczas wykonywania prac, przy których narzędzie skrawające mogłoby natrafić na ukryte przewody elektryczne, elektronarzędzie należy trzymać wyłącz- nie za izolowane powierzchnie.** Kontakt z przewodem elektrycznym pod napięciem może spowodować przekazywanie napięcia na nieizolowane części metalowe elektro- narzędzia, grożąc porażeniem prądem elektrycznym.

Wskazówki dotyczące stosowania długich wiertel w młotach udarowo-obrotowych

- ▶ **Zawsze należy rozpoczynać wiercenie przy niskiej prędkości. Końcówka wiertła musi mieć kontakt z po- wierzchnią materiału.** Przy wyższych prędkościach wier- tło obracające się swobodnie, bez kontaktu z materiałem, ma tendencję do wyginania się, co może skutkować obra- żeniami ciała.
- ▶ **Nacisk należy wywierać wyłącznie w jednej linii z pra- cującym narzędziem roboczym. Nie należy wywierać nadmiernego nacisku.** Wiertła mogą się wyginać, co mo- że prowadzić do ich złamania lub utraty kontroli nad na- rzędziem, i w efekcie spowodować obrażenia ciała.

Dodatkowe wskazówki dotyczące bezpieczeństwa

- ▶ **Należy używać odpowiednich detektorów w celu zlo- kalizowania instalacji lub zwrócić się o pomoc do lo- kalnego dostawcy usługi.** Kontakt z przewodami znajdu- jącymi się pod napięciem może doprowadzić do powsta- nia pożaru lub porażenia elektrycznego. Uszkodzenie przewodu gazowego może doprowadzić do wybuchu. Przebiecie przewodu wodociągowego powoduje szkody rzeczowe.
- ▶ **Przed odłożeniem elektronarzędzia należy poczekać, aż znajdzie się ono w bezruchu.** Narzędzie robocze mo- że się zablokować i doprowadzić do utraty kontroli nad elektronarzędziem.
- ▶ **Należy zabezpieczyć obrabiany przedmiot.** Zamocowa- nie obrabianego przedmiotu w urządzeniu mocującym lub imadło jest bezpieczniejsze niż trzymanie go w ręku.
- ▶ **W razie uszkodzenia akumulatora lub stosowania go niezgodnie z przeznaczeniem może dojść do wystąpie- nia oparów. Akumulator może się zapalić lub wybuch-nąć.** Należy zadbać o dopływ świeżego powietrza, a w przypadku wystąpienia dolegliwości skontaktować się z lekarzem. Opary mogą podrażnić drogi oddechowe.
- ▶ **Nie otwierać akumulatora.** Istnieje niebezpieczeństwo zwarcia.
- ▶ **Ostre przedmioty, takie jak gwoździe lub śrubokręt, a także działania sił zewnętrznych mogą spowodować uszkodzenie akumulatora.** Może wówczas dojść do zwarcia wewnętrznego akumulatora i do jego przepalenia, eksplozji lub przegrzania.
- ▶ **Akumulator należy stosować wyłącznie w urządzeniach producenta.** Tylko w ten sposób można ochronić akumulator przed niebezpiecznym dla niego przeciążeniem.

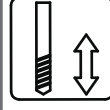
Akumulator należy chronić przed wysokimi temperaturami, np. przed stałym nasłonecz- nieniem, przed ogniem, zanieczyszczeniami, wodą i wilgocią. Istnieje zagrożenie zwarcia i wybuchu.

- ▶ **Tuż po zakończeniu pracy nie należy dotykać narzędzi roboczych ani sąsiadujących z nimi elementów obudo- wy.** Mogą się one silnie nagrzewać podczas pracy i spo- wodować oparzenia.
 - ▶ **Narzędzie robocze może zablokować się podczas wier- cenia. Należy dbać o stabilną pozycję pracy i mocno trzymać elektronarzędzie obiema rękami.** W przeciwnym razie istnieje niebezpieczeństwo utraty kontroli nad elektronarzędziem.
 - ▶ **Należy zachować ostrożność podczas prac wyburze- niowych z zastosowaniem dłuta.** Spadające odłamki ob- rabianego materiału mogą spowodować obrażenia u użyt- kownika lub osób znajdujących się w pobliżu.
 - ▶ **Ostrożnie! Podczas pracy z elektronarzędziem wypo- sażonym w funkcję Bluetooth® może dojść do zakłóce- nia działania innych urządzeń i instalacji, samolotów i urządzeń medycznych (np. rozruszników serca, aparatu- tów słuchowych).** Nie można także całkowicie wyklu- czyć potencjalnie szkodliwego wpływu na ludzi i zwie- rzęta, przebywające w bezpośredniej bliskości. Nie wolno użytkować elektronarzędzia z funkcją Bluetooth® w pobliżu urządzeń medycznych, stacji ben- zynowych, zakładów chemicznych ani w rejonach za- grożonych wybuchem. Nie wolno użytkować elektro- narzędzia z funkcją Bluetooth® w samolotach. Należy unikać długotrwałego użytkowania urządzenia, jeżeli znajduje się ono w bezpośredniej bliskości ciała.
- Znak słowny Bluetooth® oraz znaki graficzne (logo) są za- rejestrowanymi znakami towarowymi i stanowią wła- sność Bluetooth SIG, Inc. Wszelkie wykorzystanie tych znaków przez firmę Robert Bosch Power Tools GmbH od- bywa się zgodnie z umową licencyjną.**

Symbole

Następujące symbole mogą być ważne podczas użytkowania elektronarzędzia. Proszę zapamiętać te symbole i ich zna- czenia. Właściwa interpretacja symboli ułatwi użytkownikowi lepsze i bezpieczniejsze użytkowanie urządzenia.

Symbole i ich znaczenie

Aby wymienić narzędzie robocze, należy pociągnąć tuleję ryglującą do tyłu.

Opis urządzenia i jego zastosowania

Należy przeczytać wszystkie wskazówki dotyczące bezpieczeństwa i zalecenia. Nieprzestrzeganie wskazówek dotyczących bezpieczeństwa i zaleceń może doprowadzić do porażenia prądem elektrycznym, pożaru i/lub poważnych obrażeń ciała.

Proszę zwrócić uwagę na rysunki zamieszczone na początku instrukcji obsługi.

Użycie zgodne z przeznaczeniem

Elektronarzędzie jest przeznaczone do wiercenia udarowego w betonie, murze i kamieniu oraz do prac związanych z dławianiem.

Po zamontowaniu modułu *Bluetooth®* Low Energy Module **GCY 42 / GCY 42 NC** istnieje możliwość bezprzewodowej transmisji danych i ustawień elektronarzędzia za pośrednictwem *Bluetooth®*. Dane te mogą być przesyłane między elektronarzędziem a urządzeniem mobilnym.

Przedstawione graficznie komponenty

Numeracja przedstawionych komponentów odnosi się do schematu elektronarzędzia, znajdującego się na stronie graficznej.

- (1) Uchwyt wiertarski SDS max
- (2) Uchwyt narzędziowy SDS max
- (3) Osłona przeciwpyłowa

Dane techniczne

Akumulatorowy młot udarowo-obrotowy			GBH 18V-40 C	GBH 18V-40 C	3611 J17 0..	3611 J17 1..
Numer katalogowy					18	18
Napięcie znamionowe			V=		0–360	0–360
Prędkość obrotowa bez obciążenia			min ⁻¹		SDS max	SDS max
Uchwyt narzędziowy						
Maks. średnica wiercenia:						
– Beton			mm	40		40
– Beton (koronką wiertniczą)			mm	90		90
Waga bez akumulatora			kg	7,0		7,0
Waga z akumulatorem ^{A)}			kg	7,4–8,4		7,4–8,4
Długość			mm	502		502
Wysokość			mm	253		253
Zalecana temperatura otoczenia podczas ładowania			°C	0 ... +35		0 ... +35
Dopuszczalna temperatura otoczenia podczas pracy ^{B)} i podczas przechowywania			°C	–20 ... +50		–20 ... +50
Kompatybilne akumulatory				GBA 18V... ProCORE18V...		GBA 18V... ProCORE18V...
Zalecane akumulatory zapewniające pełną moc				ProCORE18V... ≥5,5 Ah		ProCORE18V... ≥5,5 Ah

- (4) Tuleja ryglująca
- (5) Przełącznik blokady obrotów
- (6) System tłumienia drgań
- (7) Przycisk blokady włącznika/wyłącznika
- (8) Rękojeść (powierzchnia izolowana)
- (9) Włącznik/wyłącznik
- (10) Akumulator^{a)}
- (11) Oświetlenie robocze
- (12) Rękojeść dodatkowa (powierzchnia izolowana)
- (13) Przycisk odblokowujący akumulator^{a)}
- (14) Interfejs użytkownika
- (15) Pokrywa modułu *Bluetooth®* Low Energy Module GCY 42
- (16) Wskazanie stanu naładowania akumulatora (interfejs użytkownika)
- (17) Wskazanie systemu szybkiego wyłączenia / Kick-Back Control (interfejs użytkownika)
- (18) Wskazanie trybu pracy (interfejs użytkownika)
- (19) Przycisk wyboru trybu pracy (interfejs użytkownika)
- (20) Wskazanie stanu elektronarzędzia (interfejs użytkownika)
- (21) Symbol smartfona (interfejs użytkownika)
- (22) Wskazanie temperatury (interfejs użytkownika)

a) **Nie wchodzi w skład wyposażenia standardowego.**

Akumulatorowy młot udarowo-obrotowy		GBH 18V-40 C	GBH 18V-40 C
Zalecane ładowarki		GAL 18... GAX 18... GAL 36...	GAL 18... GAX 18... GAL 36...

Transmisja danych		-D)	
Moduł Bluetooth® Low Energy Module GCY 42		●C)	
Bluetooth®		Bluetooth® 4.2 (Low Energy)E)	
Odstęp między sygnałami		s	8
Maks. zasięg sygnałuF)		m	30

- A) w zależności od zastosowanego akumulatora
B) Ograniczona wydajność w przypadku temperatur <0°C i >40°C
C) zamontowany fabrycznie
D) do montażu własnego
E) Urządzenia mobilne muszą być kompatybilne z urządzeniami Bluetooth® Low Energy (wersja 4.2), a także obsługiwać profil GAP (Generic Access Profile).
F) Zasięg uzależniony jest od warunków zewnętrznych oraz od zastosowanego odbiornika. W pomieszczeniach zamkniętych i w przypadku barier metalowych (np. ściany, regały, walizki itp.) zasięg sygnału Bluetooth® może być znacznie mniejszy.
Wartości mogą różnić się w zależności od produktu, zastosowania i warunków otoczenia. Więcej informacji na stronie: www.bosch-professional.com/wac.

Informacje o emisji hałasu i drgań

Wartości pomiarowe emisji hałasu zostały określone zgodnie z EN IEC 62841-2-6.

Określony wg skali A poziom hałasu emitowanego przez urządzenie wynosi standardowo: poziom ciśnienia akustycznego 96 dB(A); poziom mocy akustycznej 104 dB(A). Niepewność pomiaru K = 4 dB.

Stosować środki ochrony słuchu!

Wartości łączne drgań a_h (suma wektorowa z trzech kierunków) i niepewność pomiaru K oznaczone zgodnie z EN IEC 62841-2-6:

Wiercenie udarowe w betonie: $a_h = 9,2 \text{ m/s}^2$, $K = 1,5 \text{ m/s}^2$,
dłutowanie: $a_h = 7,6 \text{ m/s}^2$, $K = 1,5 \text{ m/s}^2$,

Podany w niniejszej instrukcji poziom drgań i poziom emisji hałasu zostały zmierzone zgodnie ze znormalizowaną procedurą pomiarową i mogą zostać użyte do porównywania elektronarzędzi. Można ich także użyć do wstępnej oceny poziomu drgań i poziomu emisji hałasu.

Podany poziom drgań i poziom emisji hałasu jest reprezentatywny dla podstawowych zastosowań elektronarzędzia. Jeżeli elektronarzędzie użyte zostanie do innych zastosowań lub z innymi narzędziami roboczymi, a także jeśli nie będzie właściwie konserwowane, poziom drgań i poziom emisji hałasu mogą różnić się od podanych wartości. Podane powyżej przyczyny mogą spowodować podwyższenie poziomu drgań i poziomu emisji hałasu w czasie pracy.

Aby dokładnie ocenić poziom drgań i poziom emisji hałasu, należy wziąć pod uwagę także okresy, gdy urządzenie jest wyłączone lub gdy jest ono wprawdzie włączone, ale nie jest używane do pracy. Podane powyżej przyczyny mogą spowodować obniżenie poziomu drgań i poziomu emisji hałasu w czasie pracy.

Należy wprowadzić dodatkowe środki bezpieczeństwa, mające na celu ochronę osoby obsługującej przed skutkami ekspozycji na drgania, np.: konserwacja elektronarzędzia i na-

rzędzi roboczych, zapewnienie odpowiedniej temperatury, aby nie dopuścić do wyziębienia rąk, właściwa organizacja czynności wykonywanych podczas pracy.

Akumulator

Bosch sprzedaje elektronarzędzia akumulatorowe także w wersji bez akumulatora. Informacja o tym, czy w zakres dostawy elektronarzędzia wchodzi akumulator, znajduje się na opakowaniu.

Ładowanie akumulatora

► **Należy stosować wyłącznie ładowarki wyszczególnione w danych technicznych.** Tylko te ładowarki dostosowane są do ładowania zastosowanego w elektronarzędziu akumulatora litowo-jonowego.

Wskazówka: Ze względu na międzynarodowe przepisy transportowe w momencie dostawy akumulatory litowo-jonowe są częściowo naładowane. Aby zagwarantować wykonywanie najwyższej wydajności akumulatora, należy przed pierwszym użyciem całkowicie naładować akumulator.

Wkładanie akumulatora

Wsunąć naładowany akumulator w uchwyt akumulatora aż do wyczuwalnego zablokowania.

Wymowanie akumulatora

W celu wyjęcia akumulatora nacisnąć przycisk odblokowujący i wyjąć akumulator. **Nie należy przy tym używać siły.** Akumulator posiada 2 stopnie blokady, zapobiegające jego wypadnięciu w przypadku niezamierzonego naciśnięcia przycisku odblokowującego akumulator. Akumulator, umieszczony w elektronarzędziu, przytrzymywany jest na miejscu za pomocą sprężyny.

Wskaźnik stanu naładowania akumulatora

Wskazówka: Nie każdy typ akumulatora jest wyposażony we wskaźnik stanu naładowania.

Zielone diody LED wskaźnika stanu naładowania akumulatora pokazują stan naładowania akumulatora. Ze względu na bezpieczeństwo stan naładowania akumulatora można skontrolować tylko przy wyłączonym elektronarzędziu.

Nacisnąć przycisk wskaźnika stanu naładowania lub lub , aby pojawiło się wskazanie stanu naładowania. Można to zrobić także po wyjęciu akumulatora.

Jeżeli po naciśnięciu przycisku wskaźnika stanu naładowania nie świeci się żadna dioda LED, oznacza to, że akumulator jest uszkodzony i należy go wymienić.

Stan naładowania akumulatora wyświetlany jest również w interfejsie użytkownika (zob. „Wskaźniki stanu”, Strona 136).

Typ akumulatora GBA 18V ...

Dioda LED	Pojemność
Światło ciągłe, 3 zielone diody	60–100%
Światło ciągłe, 2 zielone diody	30–60%
Światło ciągłe, 1 zielona dioda	5–30%
Światło migające, 1 zielona dioda	0–5%

Typ akumulatora ProCORE18V ...

Dioda LED	Pojemność
Światło ciągłe, 5 zielonych diod	80–100%
Światło ciągłe, 4 zielone diody	60–80%
Światło ciągłe, 3 zielone diody	40–60%
Światło ciągłe, 2 zielone diody	20–40%
Światło ciągłe, 1 zielona dioda	5–20%
Światło migające, 1 zielona dioda	0–5%

Wskazówki dotyczące właściwego postępowania z akumulatorem

Akumulator należy chronić przed wilgocią i wodą.
Akumulator należy przechowywać wyłącznie w temperaturze od –20 °C do 50 °C. Nie wolno pozostawiać akumulatora, np. latem, w samochodzie.
Otwory wentylacyjne należy regularnie czyścić za pomocą miękkiego, czystego i suchego pędzelka.
Zdecydowanie krótszy czas pracy po ładowaniu wskazuje na zużycie akumulatora i konieczność wymiany na nowy.
Przestrzegać wskazówek dotyczących utylizacji odpadów.

Montaż

- ▶ **Przed przystąpieniem do jakichkolwiek prac przy elektronarzędziu (np. konserwacja, wymiana narzędzi roboczych itp.) należy wyjąć akumulator.** W przypadku niezamierzonego naciśnięcia włącznika/wyłącznika istnieje niebezpieczeństwo doznania obrażeń.
- ▶ **Przed przystąpieniem do wykonywania wszelkich czynności obsługowych przy elektronarzędziu (np. konserwacja, wymianą narzędzi roboczych itp.), jak również przed transportem lub przechowywaniem elektronarzędzia, należy nacisnąć przycisk blokady w celu zablokowania włącznika/wyłącznika.** Przy niezamierzonym uruchomieniu włącznika/wyłącznika istnieje niebezpieczeństwo doznania obrażeń.

Montaż modułu *Bluetooth®* Low Energy Module GCY 42 / GCY 42 NC

Informacje dotyczące modułu *Bluetooth®* Low Energy Module **GCY 42 / GCY 42 NC** można znaleźć w instrukcji obsługi modułu.

Rękojeść dodatkowa

- ▶ **Elektronarzędzia należy używać wyłącznie z zamontowaną rękojeścią dodatkową (12).**
- ▶ **Należy zwrócić uwagę na to, aby rękojeść dodatkowa była zawsze mocno dokręcona.** W przeciwnym razie istnieje niebezpieczeństwo utraty kontroli nad elektronarzędziem podczas pracy.

Ustawianie rękojeści dodatkowej (zob. rys. B)

Aby zająć stabilną i niemęczącą pozycję pracy, można dowolnie wychylić rękojeść dodatkową (12).

- Odkręcić dolną część rękojeści dodatkowej (12) w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara i przesunąć rękojeść dodatkową (12) w żądaną pozycję. Następnie ponownie dokręcić dolną część rękojeści dodatkowej (12) w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara. Zwrócić uwagę na to, aby obejma rękojeści dodatkowej umieszczona była w przeznaczonym do tego rowku na obudowie.

Wybór uchwytu wiertarskiego i narzędzi roboczych

Do wiercenia udarowego oraz do dłutowania należy używać narzędzi roboczych SDS max umieszczonych w uchwycie wiertarskim SDS max.

Wymiana narzędzi roboczych

Ośłona przeciwpyłowa (3) w dużej mierze zapobiega wnikaniu pyłu do uchwytu narzędziowego podczas pracy narzędziem. Podczas wkładania narzędzia roboczego należy uważać na to, by nie uszkodzić osłony przeciwpyłowej (3).

- ▶ **Uszkodzoną osłonę przeciwpyłową należy natychmiast wymienić. Zaleca się wykonać wymianę w punkcie serwisowym.**

Wkładanie narzędzia roboczego (zob. rys. C)

W uchwycie narzędziowym SDS max można łatwo i wygodnie wymieniać narzędzia robocze, bez użycia dodatkowych narzędzi.

- Końcówkę wkładanego narzędzia roboczego należy oczyścić i lekko nasmarować.
- Przesunąć tuleję ryglującą **(4)** do tyłu, a następnie ruchem obrotowym włożyć narzędzie robocze w uchwyt narzędziowy. Zwolnić tuleję ryglującą **(4)**, aby zablokować narzędzie robocze.
- Sprawdzić zarygowanie przez pociągnięcie osprzętu.

Wymywanie narzędzia roboczego (zob. rys. D)

- Przesunąć tuleję ryglującą **(4)** do tyłu i wyjąć narzędzie robocze.

Odsysanie pyłów/wiórów

Pyły niektórych materiałów, na przykład powłok malarskich z zawartością ołowiu, niektórych gatunków drewna, minerałów lub niektórych rodzajów metalu, mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia. Bezpośredni kontakt fizyczny z pyłami lub przedostanie się ich do płuc może wywołać reakcje alergiczne i/lub choroby układu oddechowego operatora lub osób znajdujących się w pobliżu.

Niektóre rodzaje pyłów, np. dębiny lub buczyny uważane są za rakotwórcze, szczególnie w połączeniu z substancjami do obróbki drewna (chromiany, impregnaty do drewna). Materiały, zawierające azbest mogą być obrabiane jedynie przez odpowiednio przeszkolony personel.

- Należy zawsze dbać o dobrą wentylację stanowiska pracy.
- Zaleca się noszenie maski przeciwpyłowej z pochłanianiem klasy P2.

Należy przestrzegać aktualnie obowiązujących w danym kraju przepisów, regulujących zasady obróbki różnego rodzaju materiałów.

- **Należy unikać gromadzenia się pyłu na stanowisku pracy.** Pyły mogą się z łatwością zapalić.

Praca

Uruchamianie

- Należy zwrócić uwagę na to, aby podczas pracy pokrywka **(15)** modułu *Bluetooth®* Low Energy Module GCY 42 była zamknięta. Zapobiega to wnikaniu pyłu do wnętrza.

Ustawianie trybu pracy (zob. rys. E)

Za pomocą przełącznika blokady obrotów **(5)** wybrać tryb pracy elektronarzędzia.

- Aby zmienić tryb pracy, ustawić przełącznik blokady obrotów **(5)** w żądanej pozycji.

Wskazówka: Tryb pracy można zmienić tylko przy wyłączonym elektronarzędziem! W przeciwnym wypadku może dojść do uszkodzenia elektronarzędzia.

Wskazówka: Przełączenie trybu pracy w czasie, gdy włącznik/wyłącznik jest zablokowany, spowoduje wyłączenie elektronarzędzia.

wy.

Pozycja do **wiercenia udarowego**

Jeżeli narzędzie robocze nie zaczyna się natychmiast obracać, należy pozwolić elektronarzędziu pracować z niewielką prędkością do czasu, aż narzędzie robocze wznowi ruch obrotowy.

Pozycja **Vario-Lock** do ustawiania pozycji dłuta

Pozycja do **dłutowania**

Włączanie/wyłączanie

- W razie potrzeby należy wyłączyć przycisk blokady **(7)** włącznika/wyłącznika.
- Aby **włączyć** elektronarzędzie, należy nacisnąć włącznik/wyłącznik **(9)**.

Oświetlenie robocze **(11)** świeci się przy lekko lub całkowicie naciśniętym włączniku/wyłączniku **(9)**, zapewniając lepszą widoczność miejsca pracy przy niekorzystnych warunkach oświetleniowych.

- Aby **wyłączyć** elektronarzędzie, należy zwolnić włącznik/wyłącznik **(9)**.

Przy niskich temperaturach elektronarzędzie osiąga pełną wydajność udarową dopiero po upływie określonego czasu.

Ustawianie prędkości obrotowej / liczby ударов

Prędkość obrotową / liczbę ударов włączonego elektronarzędzia można płynnie regulować, stopniując siłę nacisku na włącznik/wyłącznik **(9)**.

Lekki nacisk na włącznik/wyłącznik **(9)** skutkuje niską prędkością obrotową / mniejszą liczbą ударов. Zwiększony nacisk podwyższa prędkość obrotową / liczbę ударов.

Prędkość obrotową można ustawić także w interfejsie użytkownika lub za pomocą aplikacji na smartfonie.

Zmiana pozycji dłuta (Vario-Lock)

Dłuto można zablokować w **16** pozycjach. Pozwala to znaleźć optymalną pozycję do pracy.

- Włożyć dłuto w uchwyt narzędziowy.
- Ustawić przełącznik blokady obrotów **(5)** w pozycji „Vario Lock”.
- Uchwyt narzędziowy ustawić w żądanej pozycji dłuta.
- Ustawić przełącznik blokady obrotów **(5)** w pozycji „dłutowanie”. Spowoduje to zablokowanie uchwytu narzędziowego.

Dłutowanie z funkcją blokady

Aby dłutować przez dłuższy czas bez konieczności ciągłego naciskania włącznika/wyłącznika **(9)**, należy zablokować włącznik/wyłącznik w trybie pracy „dłutowanie”.

- Aby go **zablokować**, należy nacisnąć włącznik/wyłącznik (9) do oporu i równocześnie nacisnąć przycisk blokady (7).
- Aby wyłączyć funkcję blokady, należy ponownie nacisnąć przycisk blokady (7).

Interfejs użytkownika (zob. rys. F)

Interfejs użytkownika (14) służy do wyboru trybu pracy oraz do wskazywania stanu elektronarzędzia.

Wskaźniki stanu

Wskazanie stanu elektronarzędzia (20)	Znaczenie/przyczyna	Rozwiązanie
Kolor zielony	Stan: OK	–
Kolor żółty	Osiągnięta została temperatura krytyczna lub akumulator jest prawie rozładowany	Pozwolić elektronarzędziu pracować na biegu jałowym i odczekać, aż ostygnie lub wymienić/naładować akumulator
Kolor czerwony	Elektronarzędzie przegrzało się lub akumulator jest rozładowany	Odczekać, aż elektronarzędzie ostygnie lub wymienić/naładować akumulator
Kolor czerwony	Naciśnięty został przycisk blokady w trybie pracy „wiercenie udarowe”	Ponownie nacisnąć przycisk blokady
	Przełącznik blokady obrotów został uruchomiony podczas pracy	Wyłączyć, a następnie ponownie włączyć elektronarzędzie
	Silnik jest zablokowany, zbyt niski poziom naładowania akumulatora	Naładować akumulator lub użyć zalecanego typu akumulatora
	Błąd ogólny	– Wyłączyć i ponownie włączyć elektronarzędzie lub wyjąć i ponownie włożyć akumulator
		W przypadku dalszego występowania błędu: – Odesłać elektronarzędzie do serwisu
Miga na czerwono	Zadziałał system szybkiego wyłączania	Wyłączyć, a następnie ponownie włączyć elektronarzędzie
– W połączeniu ze wskazaniami systemu szybkiego wyłączania (17)		
Miga na niebiesko	Elektronarzędzie nawiązuje połączenie z urządzeniem mobilnym lub trwa przesyłanie ustawień	

Wskazanie stanu naładowania akumulatora (interfejs użytkownika) (16)	Znaczenie/Przyczyna	Rozwiązanie
Kolor zielony (2 do 5 belek)	Akumulator jest naładowany	–
Kolor żółty (1 belka)	Akumulator jest prawie wyładowany	Akumulator należy wkrótce wymienić lub naładować
Kolor czerwony (1 belka)	Akumulator jest wyładowany	Akumulator należy wymienić lub naładować
Symbol smartfona (21)	Znaczenie/przyczyna	
–	Dzięki technologii bezprzewodowej <i>Bluetooth®</i> w przypadku podłączonego urządzenia mobilnego można na nim wyświetlić dodatkowe informacje.	

Wskazanie temperatury (22)	Znaczenie/przyczyna	Rozwiązanie
Kolor żółty	Temperatura pracy akumulatora lub elektronarzędzia jest wyraźnie podwyższona, moc urządzenia zostanie zredukowana	Pozwolić elektronarzędziu ostygnąć lub wymienić przegrzany akumulator
Kolor czerwony	Temperatura pracy akumulatora lub elektronarzędzia została przekroczone, elektronarzędzie zostanie wyłączone	Pozwolić elektronarzędziu ostygnąć lub wymienić przegrzany akumulator

Wybór trybu pracy

W celu wybrania trybu pracy należy nacisnąć przycisk (19) tyle razy, aż zaświeci się żądany tryb pracy.

Wskazówka: W trybach pracy **Auto** i **Soft** funkcje są zaprogramowane fabrycznie. W trybie pracy **Favorite** funkcje można konfigurować za pomocą aplikacji na smartfonie.

Wskazanie trybu pracy (18)

Funkcje	Tryb pracy Auto: szybki, kontrolowany rozruch elektronarzędzia aż do osiągnięcia maksymalnej prędkości
Auto Świeci się	- Tryb pracy „Wiercenie udarowe” (łagodny rozruch – Electronic Precision Control): szybki, kontrolowany rozruch elektronarzędzia aż do osiągnięcia maksymalnej prędkości - System szybkiego wyłączenia (KickBack Control) jest aktywny - Tryb pracy „Dłutowanie” (łagodny rozruch – Adaptive Speed Control): szybki, kontrolowany rozruch elektronarzędzia aż do osiągnięcia maksymalnej prędkości

Favorite Świeci się

Tryb pracy **Favorite: indywidualna konfiguracja za pomocą aplikacji na smartfonie** (tylko **3611 J17 0..** w połączeniu z modułem *Bluetooth®* Low Energy Module **GCY 42 / GCY 42 NC**)

Następujące ustawienia są **wstępnie skonfigurowane**:

- Tryb pracy „Wiercenie udarowe” (łagodny rozruch – Electronic Precision Control): kontrolowany rozruch elektronarzędzia aż do osiągnięcia zredukowanej, średniej prędkości
- System szybkiego wyłączenia (KickBack Control) jest aktywny
- Tryb pracy „Dłutowanie” (łagodny rozruch – Adaptive Speed Control): najszybszy możliwy rozruch aż do osiągnięcia maksymalnej prędkości

Soft Świeci się

- Tryb pracy **Soft: Zredukowana wydajność umożliwiająca obróbkę delikatnych materiałów**
- Tryb pracy „Wiercenie udarowe” (łagodny rozruch – Electronic Precision Control): wolny, silnie kontrolowany rozruch aż do osiągnięcia zredukowanej, niskiej prędkości
 - System szybkiego wyłączenia (KickBack Control) jest aktywny
 - Tryb pracy „Dłutowanie” (łagodny rozruch – Adaptive Speed Control): wolny, silnie kontrolowany rozruch aż do osiągnięcia zredukowanej prędkości

Funkcje Connectivity

W połączeniu z modułem *Bluetooth®* Low Energy Module **GCY 42 / GCY 42 NC** elektronarzędzie oferuje następujące funkcje Connectivity:

- Rejestracja i personalizacja
- Kontrola stanu, generowanie komunikatów ostrzegawczych
- Ogólne informacje i ustawienia
- Zarządzanie

Informacje dotyczące modułu *Bluetooth®* Low Energy Module **GCY 42 / GCY 42 NC** można znaleźć w instrukcji obsługi modułu.

Wskazówki dotyczące pracy

- Elektronarzędzie z zamontowanym modułem *Bluetooth®* Low Energy Module GCY 42 jest wyposażone w złącze radiowe. Należy wziąć pod uwagę obowiązujące lokalne ograniczenia dotyczące użytkowania, np. w samolotach lub szpitalach.**
- W miejscach, w których nie wolno korzystać ze złącza radiowego *Bluetooth®*, należy wyjąć moduł *Bluetooth®* Low Energy Module GCY 42 oraz baterię okrągłą.**

Wskazówka: Pokrywkę (15) można zamknąć tylko wtedy, gdy moduł *Bluetooth®* Low Energy Module GCY 42 i bateria okrągła znajdują się w elektronarzędziu.

- W celu **dezaktywacji** modułu *Bluetooth®* Low Energy Module GCY 42 należy włożyć baterię okrągłą drugą stroną lub umieścić element izolacyjny pomiędzy baterią okrągłą a modułem *Bluetooth®* Low Energy Module GCY 42.

- Zamknąć pokrywkę **(15)**, aby zanieczyszczenia nie przedostały się do środka.

Sprzęgło przeciążeniowe

- W przypadku zakleszczenia lub zablokowania narzędzia roboczego, napęd wrzeczona wiertarki zostaje przerwany. Elektronarzędzie należy trzymać zawsze, ze względu na występujące przy tym siły, mocno w obydwu rękach i zając pewną pozycję pracy.

- W przypadku zablokowania elektronarzędzia, należy je wyłączyć i zwolnić narzędzie robocze. Podczas włączania elektronarzędzia z zablokowanym narzędziem roboczym powstają wysokie momenty odwodzące.

System szybkiego wyłączania (KickBack Control)

System szybkiego wyłączania (funkcja KickBack Control) ułatwia kontrolę nad elektronarzędziem i znacznie zwiększa w ten sposób bezpieczeństwo użytkownika w porównaniu do elektronarzędzi bez funkcji KickBack Control.

W przypadku nagłego, nieprzewidzianego obrotu elektronarzędzia wokół osi wiertła elektronarzędzie jest wyłączone, świeci się na czerwono wskazanie systemu szybkiego wyłączania **(17)**, a oświetlenie robocze **(11)** miga. Przy aktywnym systemie szybkiego wyłączania wskazanie stanu **(20)** miga na czerwono.

- W celu **ponownego uruchomienia** należy zwolnić włącznik/wyłącznik **(9)** i nacisnąć go ponownie.

System EPC (Electronic Precision Control)

System EPC zapewnia precyzję i ułatwia nawiercanie oraz pracę z udarem w delikatnych materiałach dzięki wolnemu rozruchowi i zredukowanej liczbie obrotów.

Elektroniczne sterowanie prędkością obrotową

(Adaptive Speed Control) w trybie pracy „Dłutowanie”
W celu zapewnienia lepszej kontroli i bardziej precyzyjnego przyłożenia elektronarzędzie jest uruchamiane z niską prędkością obrotową, która szybko się zwiększa aż do osiągnięcia ustalonej prędkości obrotowej.

Funkcja elektronicznego sterowania prędkością obrotową jest włączana automatycznie przy przyłożeniu narzędzia roboczego do materiału.

System tłumienia drgań

Vibration Control
Zintegrowany system tłumienia drgań obniża poziom drgań występujących podczas pracy.

- Elektronarzędzia **nie wolno używać, jeżeli element tłumiący jest uszkodzony.**

Konserwacja i serwis

Konserwacja i czyszczenie

- Przed przystąpieniem do jakiegokolwiek prac przy elektronarzędziu (np. konserwacja, wymiana narzędzi roboczych itp.) należy wyjąć akumulator. W przypadku

niezamierzonego naciśnięcia włącznika/wyłącznika istnieje je niebezpieczeństwo doznania obrażeń.

- **Utrzymywanie urządzenia i szczerlin wentylacyjnych w czystości gwarantuje prawidłową i bezpieczną pracę.**
- **Uszkodzoną osłonę przeciwpylową należy natychmiast wymienić. Zaleca się wykonać wymianę w punkcie serwisowym.**
- Oczyszczyć uchwyt narzędziowy **(2)** po każdym użyciu.

Obsługa klienta oraz doradztwo dotyczące użytkowania

W punkcie obsługi klienta można uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące napraw i konserwacji nabytego produktu, a także dotyczące części zamiennych. Rysunki techniczne oraz informacje o częściach zamiennych można także znaleźć pod adresem: **www.bosch-pt.com**

Pracownicy biura obsługi firmy Bosch chętnie udzielą pomocy w przypadku zapytań dotyczących naszych produktów i osprzętu.

Przy wszystkich zgłoszeniach oraz zamówieniach części zamiennych konieczne jest podanie 10-cyfrowego numeru katalogowego, znajdującego się na tabliczce znamionowej produktu.

Polska

Robert Bosch Sp. z o.o.

Serwis Elektronarzędzi

Ul. Jutrzenki 102/104

02-230 Warszawa

Na www.servisbosch.com znajdują Państwo wszystkie szczegółły dotyczące usług serwisowych online.

Tel.: 22 7154450

Faks: 22 7154440

E-Mail: bsc@pl.bosch.com

www.bosch-pt.pl

Dalsze adresy serwisowe zamieszczamy poniżej:

www.bosch-pt.com/serviceaddresses

Transport

Zalecane akumulatory litowo jonowe podlegają wymaganiom przepisów dotyczących towarów niebezpiecznych. Akumulatory mogą być transportowane drogą lądową przez użytkowników bez konieczności spełnienia jakichkolwiek dalszych warunków.

W przypadku przesyłki przez osoby trzecie (np.: transport drogą powietrzną lub za pośrednictwem firmy spedycyjnej) należy stosować się do szczegółowych wymogów dotyczących opakowania i znaczenia towaru. W takim wypadku podczas przygotowywania towaru do wysyłki należy skonsultować się z ekspertem d/s towarów niebezpiecznych.

Akumulatory można wysyłać tylko wówczas, gdy ich obudowa nie jest uszkodzona. Odstąpione styki należy zakleić, a akumulator zapakować w taki sposób, aby nie mógł on się poruszać w opakowaniu. Należy wziąć też pod uwagę ewentualne przepisy prawa krajowego.